

**Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske
za osobe s invaliditetom**

Klasa: 023-01/01-01/10
Urbroj: 552-07-01/02-01-
Zagreb, 6. rujna 2001.

**IZVJEŠĆE O RADU
POVJERENSTVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA
OSOBE S INVALIDITETOM**
za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2001. godine

1. Opći podaci

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 12. listopada 2000. godine donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 02/00), a na sjednici održanoj 18. siječnja 2001. godine donijela je Odluku o izmjeni Odluke o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 6/01). Isto tako, na sjednici održanoj 25. siječnja 2001. godine Vlada Republike Hrvatske je donijela Rješenje o imenovanju predsjednice, zamjenika predsjednice, članova, tajnice i pomoćnice tajnice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 8/01), a na sjednici održanoj 23. kolovoza 2001. godine donijela je Rješenje o razrješenju člana i tajnice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom te Rješenje o imenovanju člana i tajnice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 75/01) - (Prilog 1.).

Stupanjem na snagu Odluke o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 102/00) prestala je pravosnažnost Odluke o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 45/97) čiji je rad Povjerenstva u prethodnom sastavu i formalno prestao.

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom je u novom sazivu, u razdoblju od 1. siječnja do 30. rujna 2001. godine, održalo tri sjednice Povjerenstva.

Na prvoj svečanoj, konstituirajućoj sjednici Povjerenstva održanoj 9. veljače 2001. godine, u ime Vlade Republike Hrvatske, uvodnu je riječ održao ministar rada i socijalne skrbi gospodin Davorko Vidović. Članovi Povjerenstva su raspravljali o prijedlogu Poslovnika o radu Povjerenstva te o Planu i programu rada Povjerenstva za 2001. godinu, a koji su prihvaćeni s izmjenama i dopunama na sljedećoj sjednici.

Isto je tako predsjednica Povjerenstva dr. sc. Adinda Dulčić upoznala članove s izvješćima resornih tijela o provedbi *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom* za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2000. godine.

Resorna su tijela podnijela izvješća 18. srpnja 2000. godine na Okruglom stolu u organizaciji Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Na taj su se način članovi Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom upoznali s jednim od osnovnih zadataka Povjerenstva, a to je praćenje provedbe Nacionalnog programa te predlaganje učinkovitog načina izvršavanja planiranih mjera i aktivnosti (Prilog 2.).

Sjednica Povjerenstva je bila i medijski popraćena što je aktualiziralo problematiku i senzibiliziralo javnost o problematici osoba s invaliditetom.

Na drugoj sjednici Povjerenstva, održanoj 21. ožujka 2001. godine, usvojeno je sljedeće:

- Poslovnik o radu Povjerenstva,
- Plan i program rada Povjerenstva.

Ustrojene su i sljedeće radne grupe Povjerenstva:

- Radna grupa za praćenje pravnih propisa u hrvatskom zakonodavstvu,
- Rada grupa za praćenje provedbe *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom*,
- Radna grupa za etička pitanja i medije,
- Radna grupa za praćenje međunarodnih dokumenata o osobama s invaliditetom
- Radna grupa za organizaciju okruglih stolova - (Prilog 3.).

Ujedno se na drugoj sjednici Povjerenstva donio zaključak vezan za mogućnost rješavanja problema zbrinjavanja tjelesnih invalida iz Zavoda za distrofičare u Banja Luci. Zaključak je glasio: "*Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom predlaže da se osobama s invaliditetom iz Zavoda za distrofičare u Banja Luci pomogne na isti način na koji se rješavaju problemi svih osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj*".

Na istoj je sjednici Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom imenovalo *ad hoc* radnu grupu za izradbu mišljenja vezanog uz Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava u Republici Hrvatskoj. Navedena radna grupa Povjerenstva se očitovala o stanju ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj te predložila mjere za njihovu bolju zaštitu i promicanje. Ujedno je izradila i mišljenje na koncept Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava.

Na trećoj sjednici Povjerenstva, održanoj 21. svibnja 2001. godine, imenovani su članovi radnih grupa, te voditelji i zamjenici voditelja radnih grupa. Isto se tako raspravljalo i o sljedećim zakonskim prijedlozima:

- Prijedlogu o izmjenama i dopunama Zakona o športu
- Nacrtu prijedloga Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom
- Nacrtu prijedloga Zakona o pravobranitelju za prava djeteta te
- Prijedogu Zakona o doplatku na sljepoću u svrhu osiguravanja doplatka na težu invalidnost osobama s najtežim oštećenjima.

Na istoj su sjednici članovi Povjerenstva upoznati i s dostavljenim mišljenjem Ministarstva zdravstva vezanim uz proglašenje Nacionalnog dana osoba s cerebralnom paralizom, 5. svibnja. Mišljenje glasi:

"Cerebralna paraliza, kao jedno od težih oštećenja, nije samo medicinski, već psihološki i socijalni problem. Stoga osobito značenje ima unapređenje preventivnih aktivnosti. To se osobito odnosi na informiranje javnosti o navedenoj problematici.

Unapređenje preventivnih aktivnosti može se postići jedino kroz koordinirani partnerski odnos između vladinih tijela i nevladinih udruga koje se bave navedenom problematikom. Stoga Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom većinom glasova podržava inicijativu Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize da se dan 5. svibnja proglasi Nacionalnim danom osoba s cerebralnom paralizom."

Članovi su Povjerenstva upoznati i s Nacrtom Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova u vezi kojeg je *Radna grupa za praćenje provedbe Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom* izradila mišljenje.

Predsjednica i članovi *Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom* su, u razdoblju između sjednica, sudjelovali u nizu aktivnosti bilo kroz rad radnih grupa, bilo kroz ostale aktivnosti vezane uz problematiku osoba s invaliditetom.

2. Aktivnosti radnih grupa Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom djeluje kroz rad sljedećih radnih grupa:

- ❑ Radne grupe za praćenje pravnih propisa u hrvatskom zakonodavstvu,
- ❑ Radne grupe za praćenje provedbe *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom*,
- ❑ Radne grupe za etička pitanja i medije,
- ❑ Radne grupe za praćenje međunarodnih dokumenata o osobama s invaliditetom te
- ❑ Radne grupe za organizaciju okruglih stolova.

Kako je već istaknuto, za sve radne grupe imenovani su voditelji, zamjenici voditelja te članovi radnih grupa.

2. 1. Radna grupa za praćenje pravnih propisa u hrvatskom zakonodavstvu je održala u navedenom razdoblju nekoliko sastanaka te izradila mišljenja na sljedeće zakone:

- Nacrt prijedloga Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom,
- Nacrt prijedloga Zakona o pravobranitelju za prava djeteta,
- Prijedlog Zakona o doplatku na sljepoću u svrhu osiguravanja doplatka na težu invalidnost osobama s najtežim oštećenjima,
- Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o športu te
- Nacrt prijedloga Zakona o zdravstvenom osiguranju.

2. 2. Radna grupa za organizaciju okruglih stolova je održala jedan radni sastanak koji je bio vezan uz organizaciju Okruglog stola pod nazivom "*Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom u Hrvatskoj - danas i sutra*", a kojeg je realiziralo Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom 4. srpnja o. g. u dvorani Tribine grada Zagreba.

Na skupu su sudjelovali predstavnici državnih tijela, lokalne samouprave i uprave, znanstveno-stručnih institucija, nacionalnih saveza udruga za osobe s invaliditetom, članovi radnih skupina za izradbu stručnih podloga iz područja problematike osoba s invaliditetom te predstavnici ustanova koje zapošljavaju osobe s invaliditetom.

Nakon predavanja "*Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom u Hrvatskoj - danas i sutra*" gospodina Zdenka Žunića, prof. def., raspravljalo se i o Prijedlogu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Rasprava je aktualizirala problematiku profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, riješila neke postojeće dileme te pokazala da su još uvijek nevladine udruge i šira javnost nedovoljno informirane o zakonskim propisima vezanim uz osobe s invaliditetom. Okrugli stol je bio i medijski popraćen.

2. 3. Rada grupa za praćenje provedbe Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom je održala dva sastanka te izradila mišljenja na slijedeće:

- Prijedlog Nacionalnog programa borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti te
- Nacrt Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova.

2. 4. Radna grupa za etička pitanja i medije je kontinuirano pratila rad Povjerenstva predlagajući učinkovite mjere radi poštivanja načela etičkog djelovanja. Isto su tako članovi Radne grupe, kroz veliki broj aktivnosti, senzibilizirali javnost te doprinijeli daljnjem podizanju svijesti o osobama s invaliditetom.

2. 5. Radna grupa za praćenje međunarodnih dokumenata o osobama s invaliditetom je tijekom svoga rada pri donošenju određenih zakona predlagala mjere u odnosu na međunarodne dokumente iz područja položaja, zaštite i rehabilitacije osoba s invaliditetom.

3. Ostale aktivnosti Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom je stručno i savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske čija je zadaća da Vladi Republike Hrvatske daje prijedloge, mišljenja i stručna obrazloženja iz područja položaja, zaštite i rehabilitacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, te da provodi aktivnosti usmjerene na njihovu dobrobit.

U ostvarivanju svoje zadaće Povjerenstvo osobito:

- prati primjenu postojećih propisa koji se odnose na osobe s invaliditetom i predlaže Vladi Republike Hrvatske mjere za unapređivanje rada u tijelima

koja u svom djelokrugu i/ili nadležnosti imaju poslove u vezi zaštite osoba s invaliditetom i ostvarivanja njihovih prava;

- raspravlja i daje mišljenja o nacrtima zakona i drugih propisa koji su od interesa za unapređivanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, te predlaže Vladi Republike Hrvatske i tijelima državne uprave promjene zakona i drugih propisa iz područja koja se odnose na osobe s invaliditetom;
- proučava, prati i predlaže mjere u odnosu na međunarodne dokumente, osobito dokumente Vijeća Europe i Europske unije, iz područja položaja, zaštite i rehabilitacije osoba s invaliditetom, te daje mišljenje u postupku njihova donošenja i usvajanja;
- prati provedbu Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom, te predlaže učinkovito izvršavanje planiranih mjera i aktivnosti;
- prikuplja podatke o aktivnostima namijenjenim za osobe s invaliditetom koje se poduzimaju od strane tijela državne vlasti, ustanova, vjerskih zajednica, udruga i drugih organizacijskih oblika, te predlaže mjere za njihovu djelotvorniju provedbu;
- prikuplja podatke i proučava iskustva drugih zemalja u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom.

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, u sadašnjem sastavu, broji 23 člana od kojih je deset predstavnika ministarstava i državnih upravnih organizacija, jedanaest predstavnika saveza udruga invalida i saveza udruga roditelja-skrbnika djece s teškoćama u razvoju, te dva predstavnika znanstvenih institucija.

Stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo obavlja Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, odnosno tajnica i pomoćnica tajnice koje su državne službenice zaposlene u Državnom zavodu.

Spomenuto je potrebno naglasiti stoga što je stvoreno pogrešno mišljenje o nadležnosti *Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom* kojem su se tijekom ovog razdoblja obratile mnoge osobe s invaliditetom, osobno ili putem svojih udruga, tražeći razrješenje osobnih problema koji su najčešće u nadležnosti stručnih službi, odgovarajućih sustava (socijalne skrbi, zdravstva, školstva, itd.) ili pak lokalne samouprave i uprave.

Predsjednica, članovi, tajnica i pomoćnica tajnice Povjerenstva su aktivno sudjelovali u brojnim aktivnostima neprofitnog sektora koji skrbi o osobama s invaliditetom. Isto su tako širu javnost informirali o problematici osoba s invaliditetom putem javnih medija.

Posebno ističemo da su predsjednica, članovi, tajnica i pomoćnica tajnice Povjerenstva aktivno sudjelovali u radu *VI. hrvatskog simpozija o invalidima* na temu "Standardno pravilo 6. - Obrazovanje" u organizaciji Saveza organizacija invalida Hrvatske, a pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske gospodina Stjepana Mesića.

Ističemo da je *Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom* sukladno Odluci o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 102/00) i Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 14. listopada 1999. godine

zaduženo pratiti provedbu *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom*. Shodno tome, zatražena su izvješća o učinjenom od glavnih nositelja djelovanja spomenutog Nacionalnog programa radi, eventualno, predlaganja učinkovitog izvršavanja planiranih mjera i aktivnosti.

Do kraja 2001. godine su predviđene sljedeće aktivnosti:

- Organizacija Okruglog stola na temu "Invalidi rada" (problem neadekvatnih naknada),
- Organizacija Okruglog stola "Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija djece i mladeži s posebnim potrebama",
- Razmatranje potrebe donošenja propisa u svrhu izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, te po potrebi pokretanje javne rasprave,
- Praćenje provođenja zakona koji se odnose na područje položaja, zaštite i rehabilitacije osoba s invaliditetom,
- Praćenje europskih zakona i politike prema osobama s invaliditetom, te izradba prijedloga mjera djelovanja koje su objektivno izvedive u postojećim gospodarskim i društvenim uvjetima
- Izradba web stranice koja će sadržavati informacije o djelokrugu rada Povjerenstva, trenutačnoj situaciji vezanoj uz praćenje provedbe *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom* i aktualnoj promjeni zakonske regulative.

4. Poteškoće u radu

Tijekom proteklog razdoblja primijećene su sljedeće poteškoće u radu:

- *Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom* je u svom prethodnom sazivu zadnju godinu svoga djelovanja bilo neaktivno, a time se bio izgubio kontinuitet rada što je rezultiralo nezadovoljstvom onih koji su se bavili rečenom problematikom. Iz navedenog razloga Povjerenstvo nije pratilo sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 14. listopada 1999. godine provedbu *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom*. Tu je provedbu, također sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske, pratio samo Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, koji je organizirao, kako je već prije spomenuto, Okrugli stol na temu "Provedba *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom*".
- Poteškoću u radu *Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom* predstavlja i sporost dijela državne uprave u izvještavanju o provedbi *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom*. Mišljenja smo da bi bilo neophodno da se u svakom tijelu državne uprave koje je navedeno u Nacionalnom programu kao glavni nositelj djelovanja ustroji posebna ustrojstvena jedinica kako bi se, doista, omogućilo kontinuirano praćenje provedbe Nacionalnog programa.
- Jedan od značajnih problema je financiranje *Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom*. U već prije spomenutoj Odluci o

osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 102/00), točka VIII., drugi stavak, određeno je financiranje rada Povjerenstva na način: "Sredstva za rad Povjerenstva osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske." Budući se navedeno do sada nije realiziralo, Povjerenstvo se tijekom rada financiralo isključivo s pozicije broj 127916, *prijenos sredstava za pomoć invalidima i drugim hendikepiranim osobama*, u razdjelu Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži (135, glava 05) Državnog proračuna za 2001. godinu. Krajem mjeseca svibnja o. g. Državni zavod je uputio Ministarstvu financija Prijedlog za rebalans Državnog proračuna za 2001. godinu. Između ostalog se tražilo i otvaranje nove pozicije - *pozicije za rad Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom*, koja nije bila predviđena u Državnom proračunu za 2001. godinu.

- Isto tako, poteškoću predstavlja i nepravodobno upoznavanje Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom s prijedlozima nacionalnih programa, zakona i drugih propisa koji su vezani uz problematiku osoba s invaliditetom, a osobito uz provedbu Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

5. Završna ocjena rada Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom

Unatoč navedenim poteškoćama, mišljenja smo da je *Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom* u sadašnjem sastavu uspostavilo partnerske odnose sa svim tijelima državne uprave koja se bave problematikom osoba s invaliditetom, s udrugama koje skrbe za osobe s invaliditetom te sa stručnim i znanstvenim institucijama. Partnerski odnosi doprinose, a zasigurno, će još više doprinijeti u budućnosti kvalitetnijem i učinkovitijem radu Povjerenstva u svrhu kreiranja i provedbe javne politike za osobe s invaliditetom. Na taj način Povjerenstvo za osobe s invaliditetom ostvaruje u potpunosti svoju osnovnu zadaću kao stručno i savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske.

Isto tako, želimo istaknuti da je Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži dao značajan doprinos uspješnosti i kvaliteti rada Povjerenstva pružajući mu administrativnu i tehničku pomoć prilikom provođenja svih aktivnosti.

S poštovanjem,

Predsjednica Povjerenstva

dr. sc. Adinda Dulčić

Prilog 1. :

- Odluka o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 02/00),
- Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 6/01),

- Rješenje o imenovanju predsjednice, zamjenika predsjednice, članova, tajnice i pomoćnice tajnice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 8/01),
- Rješenje o razrješenju člana i tajnice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom i Rješenje o imenovanju člana i tajnice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (NN, 75/01).

Prilog 2. :

- Predavanje predsjednice Povjerenstva dr. sc. Adinde Dulčić na temu «Provedba *Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete življenja osobe s invaliditetom* za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2000. godine».

Prilog 3. :

- Poslovník o radu Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom
- Plan i program rada Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom
- Odluka o osnivanju radnih grupa.